

València, 6 de desembre de 2004

Inma Coscollà Girona

Una primera aproximació a la pregunta: **Com contamina la meua vida d'aula la filosofia de Projectes de Treball? ¿Com faig projecte quan no fem projecte?**

Batiste comentava en una nota en la que ens enviava una abraçada al Seminari : ... *el que us plantegeu és molt important, allò de la contaminació de la filosofia de projectes. A mi em fa plantejar qüestions com el currículum, l'agrupament, el treball en equips, l'espai, el temps, el meu paper, la relació amb les persones amb les que treballo, "les mentides" que em vaig empastar, el paper dels experts, de les assessories, la formació, els interessos pels quals ens movem i ens fan moure...*

Subscriuria en sentit ample tots aquests àmbits de reflexió, i de ben segur que amb temps per davant de cadascú d'ells extrauria conclusions derivades de la meua pròpia experiència.

Ara m'enfile a una primera aproximació respecte a la pregunta, què és allò que primer em ve al cap des de la meua experiència? Tal vegada dedique més moments...

Des de que m'he plantejat el treball per projectes de treball, crec que he donat un bot qualitatiu en la concepció del currículum, també en la democratització de l'aula, i d'una manera molt clara respecte a la meua formació.

Per què un bot qualitatiu en la concepció del currículum?

Comencí a atrevir-me a trencar amb les matèries furtant-li un temps reglat a l'àrea de Medi, començà essent un hora, després dues, després tres... ara tres o més, perquè les activitats que es deriven del projecte trenquen horari...

Poc a poc he anat flexibilitzant de manera natural l'horari, i a més deixant poc de temps en classe que anomenem des d'una matèria. Dins de les àrees de llengües (castellà i valencià) i medi, fem coses que els nanos ni jo atribuïm a una matèria en concret (exceptuant quan fem dictats i correccions ortogràfiques): Fem històries de vida, el dossier del projecte, el mural de premsa, la finestra al món, comentem experiències, fem assemblea de classe, fem activitats del projecte, l'exposició del dossier...

Ajuda, a més a més, que no tenim llibres de text (menys en matemàtiques) que ens recorden els temes que no donem.

M'ha deixat d'agobiar el currículum oficial. Sé que no és sols pel treball en projectes, però aquest és un factor molt important que ha suposat un detonant de reflexió i d'atreviment. També són factors fonamentals: la meua experiència de molts anys de mestra, que em permet la tranquil·litat i transparència davant de les famílies i altres companyes de treball; també la complicitat amb la meua companya de nivell i amiga : Carmen; també el meu contacte amb el MRP...

Per què en la democratització de l'aula?

Quan em vaig iniciar amb Ismael en el tema dels projectes, una de les coses que ens motivaven era fonamentalment buscar la democratització de les nostres aules, i no sols en aspectes ornamentals, sinó també en el treball de classe, en els continguts, en la forma de treball, en la definició del nostre paper i el dels alumnes, en l'avaluació...

Sé també que no sols pels projectes he anat evolucionant molt en tots aquests temes, però també sé que els projectes han sigut un detonant fonamental, per exemple per a dos aspectes bàsics de la vida en l'aula:

- A les assemblees d'aula ja no parlem sols de comportament i festes, ja comencen a haver decisions que afecten al treball, a l'horari, a eixides... comencem a sentir més autonomia i capacitat de decisió. Hi ha acords que no sols afecten al projecte.
- He anat radicalitzant més el tema de l'avaluació. La desaparició de la nota que classifica i compara. La presència de treballs individuals, però l'absència de controls. L'avaluació que informa i anima a millorar, però que intenta no frustrar ni desanimar, ni classificar a cap nano/a.

Per què ha incidit de manera fonamental en la meua formació?

Cert és que històricament la meua formació permanent ha estat lligada a la Renovació Pedagògica. Des del MRP he sentit la provocació quotidiana de la coherència, el compromís social i ètic que em suposa ser mestra, la vinculació amb persones i experiències que m'han suposat referències de vida i de treball... però ha sigut amb la vinculació amb altres mestres pel tema dels Projectes, on més clarament he sentit el lligam entre la teoria i la pràctica, on més he sentit que tenia per davant un camí ample i lluminós, però que he començat a caminar des de mi i sense angoixa... i això mateix ho he percebut amb altres persones, i això m'il·lusiona.

Inma (11 de Desembre de 2004)

He agafat una altra estoneta, perquè hi ha un altre aspecte molt important que m'ha oferit l'acostament a la filosofia de Projectes de Treball: Ha fet que reposara en mi la intuïció pedagògica que sempre he tingut, supose que per la vinculació històrica als MRP, de **donar-li entitat al procés d'aprenentatge**, més enllà de la necessitat d'avaluar-lo mitjançant una prova de continguts concrets. No desplaça que aquestes puguin ser convenients, segons el context i el nostre sentit comú pedagògic ens recomanen, però des d'una altra perspectiva, que les devalua com a demostració final.

Estar convençuda de que un procés de qualitat determina millorar el punt de partida m'ha aportat molta tranquil·litat a l'aula. Ja no estic tan preocupada per on vull arribar, si no que escolte més la vida de l'aula, m'importa més allò que estem fent, que el resultat final que demostraria que hem arribat o no a bon port.

L'experiència que estic vivint amb els nanos i les nanes que tinc aquest curs, sé que seria molt diferent per a mi, i per al grup, si no haguera **après i optat** per situar-me des d'aquesta altra mirada. És una classe de les que diríem de rendiment molt baix, amb problemes d'atenció i concentració, acostumats a saber-se un mal grup, i amb una gran diversitat que inclou tres nanos que no saben llegir i escriure (estem parlant d'un 5é de Primària). Sols treballem el Projecte al voltant de tres sessions setmanals (amb molta flexibilitat, que normalment ens ha suposat dedicar-li més temps), però la resta del temps note que ha anat contaminant-se d'aquesta filosofia en ells i en mi. La classe ha opinat i decidit sobre activitats i continguts, hem desdibuixat l'horari amb el nom de les matèries, tenim activitats d'expressió escrita, de teatre, la finestra al món, el mural de premsa... Això no vol dir que se'ls ha oblidat que tenim matèries, ni a ells ni a mi, però puc dir que s'ha desdibuixat. També necessàriament hem flexibilitzat l'horari, perquè ens han anat sorgint activitats i continguts que hem anat fent possible en els temps que compartim (i no estan especialistes): anar al laboratori, preparar l'exposició del projecte, fer el bosc de plastilina, fer el dibuix de la Volta a Peu, escoltar la informació sobre Equador que ha dut..., escoltar la resposta a una de les preguntes del mural de preguntes i desigs que ha dut..., recordar com ha de funcionar el campionat d'escacs...

Ara estic ocupada en intentar mostrar a les famílies la riquesa del procés que estem vivint en classe, atribuint-me la funció d'ordenar, d'enquadrar, d'exposar fotos... perquè desitge que també es puguin sentir il·lusionades i convençudes que la participació en un camí que va fent-se poc a poc, encara que no ho puguin veure en els llibres de text (sols tenim en matemàtiques),

enriqueix als seus fills i filles i també els prepararà per a passar a Secundària, que és una de les preocupacions del Tercer Cicle.

Inma (12 de Desembre de 2004)